

**6ο ΣΥΜΠΟΣΙΟ
ΟΜΑΔΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΚΑΡΔΙΟΘΩΡΑΚΙΚΗΣ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗΣ**

Ομάδας Εργασίας Θωρακοχειρουργικής

**Η υπερθερμική έκπλυση της υπεζωκοτικής κοιλότητας
με κυτταροστατικούς παράγοντες
(**hyperthermic chemoperfusion**)
ως μέθοδος πλευροδεσίας**

Κλέωντας Αθανάσιος

*Ειδικευόμενος Ιατρός
Χειρουργικής Θώρακος,
Καρδιάς & Μεγάλων Αγγείων*

ΚΑΡΔΙΟΘΩΡΑΚΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ
Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο
ΑΧΕΠΑ

Μπαρμπετάκης Νικόλαος

*Θωρακοχειρουργός
Επιμελητής Α'
Υπεύθυνος Κλινικής*

ΘΩΡΑΚΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ
Αντικαρκινικό Νοσοκομείο
ΘΕΑΓΕΝΕΙΟ

Υπερθερμία

Ορισμός

Υπερθερμία Θερμική θεραπεία Θερμοθεραπεία

Είναι ένας τύπος θεραπείας
κατά των κακοήθων νοσημάτων
κατά τον οποίο οι ιστικές δομές
του ανθρωπίνου σώματος
εκτίθενται σε υψηλές θερμοκρασίες
έως **(113 °F – 45 °C)**
με στόχο

την καταστροφή των νεοπλασματικών κυττάρων
και την ελάχιστη βλάβη των υγιών ιστών

Υπερθερμία
Ιστορία
Είδη υπερθερμίας
Περιοχική
Υπερθερμία
Μηχανισμός
Δράσης
Διαφορετική
απάντηση
Hyperthermic
Chemotherapy
HITHOC
Ενδείξεις
Αντενδείξεις
Πλεονεκτήματα
Μειονεκτήματα
Τεχνική
Clinical Trial

Ιστορική αναδρομή

Ramajama

Όμηρος

Ηρόδοτος

Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία

.

.

W. Busch το 1866 στη Γερμανία

W.B. Coley στις Η.Π.Α. 1891-1936

H.Vollmar το 1941

Cavaliere το 1967

.

.

σήμερα

Υπερθερμία
Ιστορία
Είδη υπερθερμίας
Περιοχική
Υπερθερμία
Μηχανισμός
Δράσης
Διαφορετική
απάντηση
Hyperthermic
Chemotherapy
HITHOC
Ενδείξεις
Αντενδείξεις
Πλεονεκτήματα
Μειονεκτήματα
Τεχνική
Clinical Trial

Είδη υπερθερμίας

Τοπική

η θερμότητα εφαρμόζεται σε μια μικρή περιοχή, όπως ένας όγκος, χρησιμοποιώντας διάφορες τεχνικές που μεταφέρουν την ενέργεια για τη θέρμανση του όγκου (μικροκύματα, ραδιοσυχνότητες και υπέρηχοι)

Περιοχική

η θερμότητα εφαρμόζεται σε μεγαλύτερες ιστικές περιοχές, όπως μια κοιλότητα του σώματος, ένα όργανο, ένα άκρο.

Ολοσωματική

χρησιμοποιείται για τη θεραπεία του μεταστατικού καρκίνου που έχει εξαπλωθεί σε όλο το σώμα και μπορεί να επιτευχθεί με διάφορες τεχνικές που αυξάνουν την θερμοκρασία του σώματος έως 107-108 ° F, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης των θερμικών θαλάμων (παρόμοιο με μεγάλες θερμοκοιτίδες) ή κουβέρτες ζεστό νερό.

Υπερθερμία
Ιστορία
Είδη υπερθερμίας
Περιοχική
Υπερθερμία
Μηχανισμός
Δράσης
Διαφορετική
απάντηση
Hyperthermic
Chemotherapy
HITHOC
Ενδείξεις
Αντενδείξεις
Πλεονεκτήματα
Μειονεκτήματα
Τεχνική
Clinical Trial

Περιοχική Υπερθερμία

Τεχνικές προσέγγισης εν τω βάθει ιστών

Θερμική ενέργεια από ραδιοκύματα ή υπερήχους εφαρμόζεται εξωτερικά στο όργανο ή κοιλότητα στόχο
(μήτρα, ουροδόχος κύστη)

Περιοχική ενδαγγειακή υπερθερμική κυκλοφορία

Θερμική ενέργεια μεταφέρεται μέσω της αιματικής κυκλοφορίας στο όργανο στόχο
(αρτηριοφλεβικό bypass και εξωσωματική κυκλοφορία)
(άκρα, ήπαρ πνεύμονας)

Συνεχόμενη υπερθερμική έκπλυση

Θερμική ενέργεια μεταφέρεται μέσω διαλύματος στην κοιλότητα στόχο
(εξωσωματική κυκλοφορία)
(περιτοναϊκή και θωρακική κοιλότητα)

Υπερθερμία
Ιστορία
Είδη υπερθερμίας
**Περιοχική
Υπερθερμία**
Μηχανισμός
Δράσης
Διαφορετική
απάντηση
Hyperthermic
Chemotherapy
HITHOC
Ενδείξεις
Αντενδείξεις
Πλεονεκτήματα
Μειονεκτήματα
Τεχνική
Clinical Trial

N. Barbetakis – A. Kseontas

Μηχανισμός Δράσης Υπερθερμίας

Κυτταρικό επίπεδο

(διχογνωμίες)

Σε ήπια υπερθερμία (<43 °C) προκαλείται αναστολή της έκφρασης πολλών γονιδίων
αναστολή έκφρασης πρωτεϊνών (heat-shock)

αύξηση της διαπερατότητας των κυτταρικών μεμβρανών
αποπολυμερισμός και αδρανοποίηση μικροσωληνίσκων

διακοπή κυτταροκίνησης

άθροιση των κυττάρων
στις φάσεις G1 και G2/M του κυτταρικού κύκλου

απόπτωση ή νέκρωση

Υπερθερμία
Ιστορία
Είδη υπερθερμίας
Περιοχική
Υπερθερμία
Μηχανισμός
Δράσης
Διαφορετική
απάντηση
Hyperthermic
Chemotherapy
HITHOC
Ενδείξεις
Αντενδείξεις
Πλεονεκτήματα
Μειονεκτήματα
Τεχνική
Clinical Trial

N.Barbetakis – A. Kseontas

Thoracic Surgery
Copyright 2014

Giovanella B. et al.
Selective lethal effect of supranormal temperatures on human neoplastic cells.
Cancer Res 1976 36 : 3944-3950

Διαφορετική απάντηση κυττάρων

Θερμοκρασίες 41 °C και 42 °C

είναι κυτταροτοξικές σε καρκινικά κύτταρα,
ενώ δεν επηρεάζουν τα κανονικά κύτταρα

Όσο αυξάνεται η
θερμοκρασία

αυξάνεται η νέκρωση

μειώνεται η απόπτωση

ΕΠΙΒΙΩΣΗ %

Υπερθερμία
Ιστορία
Είδη υπερθερμίας
Περιοχική
Υπερθερμία
Μηχανισμός
Δράσης
Διαφορετική
απάντηση
Hyperthermic
Chemotherapy
HITHOC
Ενδείξεις
Αντενδείξεις
Πλεονεκτήματα
Μειονεκτήματα
Τεχνική
Clinical Trial

N. Barbetakis – A. Ksiontas

Thoracic Surgery
Copyright 2014

Cavaliere, R., et al.,
Selective heat sensitivity of cancer cells. Biochemical and clinical studies.
Cancer, 1967, 20(9): p. 1351-81.

Hyperthermic Chemotherapy

Ορισμός

Συνδυασμός

συνεχόμενης υπερθερμικής έκπλυσης

+

σύγχρονης χορήγησης
αντινεοπλασματικών παραγόντων

διαμέσου του διαλύματος υπερθερμίας

Υπερθερμία
Ιστορία
Είδη υπερθερμίας
Περιοχική
Υπερθερμία
Μηχανισμός
Δράσης
Διαφορετική
απάντηση
**Hyperthermic
Chemotherapy**
HITHOC
Ενδείξεις
Αντενδείξεις
Πλεονεκτήματα
Μειονεκτήματα
Τεχνική
Clinical Trial

N. Barbetakis – A. Kseontas

Thoracic Surgery
Copyright 2014

Wust P, Hildebrandt B, Sreenivasa G, et al.
Hyperthermia in combined treatment of cancer.
The Lancet Oncology 2002; 3:487-497

Hyperthermic Chemotherapy

Εφαρμογές

HIPEC

(Hyperthermic Intra-**P**eritoneal **C**hemotherapy)
for Peritoneal Carcinomatosis

HITHOC

(Hyperthermic Intra-**T**horacic **C**hemotherapy)
for Pleural Carcinomatosis
for Malignant Pleural Mesothelioma

ILP

(Isolated **L**imb **P**erfusion)
for Melanoma and Sarcoma of the limbs

Υπερθερμία
Ιστορία
Είδη υπερθερμίας
Περιοχική
Υπερθερμία
Μηχανισμός
Δράσης
Διαφορετική
απάντηση
Hyperthermic
Chemotherapy
HITHOC
Ενδείξεις
Αντενδείξεις
Πλεονεκτήματα
Μειονεκτήματα
Τεχνική
Clinical Trial

N. Barbetakis – A. Kseontas

Hyperthermic Intra-THORacic Chemotherapy

Ενδείξεις

Κακώθης πλευριτική συλλογή

Καρκινωμάτωση υπεζωκότα

Κακώθης μεσοθηλίωμα υπεζωκότα

Υπερθερμία
Ιστορία
Είδη υπερθερμίας
Περιοχική
Υπερθερμία
Μηχανισμός
Δράσης
Διαφορετική
απάντηση
Hyperthermic
Chemotherapy
HITHOC
Ενδείξεις
Αντενδείξεις
Πλεονεκτήματα
Μειονεκτήματα
Τεχνική
Clinical Trial

N. Barbetakis – A. Kseontas

Matsuzaki Y, Edagawa M, Shimizu T, Hara M, Tomita M, Ayabe T, Onitsuka T.
Intrapleural hyperthermic perfusion with chemotherapy increases apoptosis
in malignant pleuritis.

Ann Thorac Surg. 2004 Nov;78(5):1769-72.

Hyperthermic Intra-THORacic Chemotherapy

ΑΝΤΕΝΔΕΙΞΕΙΣ

Εκτεταμένες συμφύσεις

Πολύ μεγάλος πρωτοπαθής όγκος

Βρογχοπλευρικές επικοινωνίες

Εμπύημα

Υπερθερμία
Ιστορία
Είδη υπερθερμίας
Περιοχική
Υπερθερμία
Μηχανισμός
Δράσης
Διαφορετική
απάντηση
Hyperthermic
Chemotherapy
HITHOC
Ενδείξεις
Αντενδείξεις
Πλεονεκτήματα
Μειονεκτήματα
Τεχνική
Clinical Trial

Işık AF, Sanlı M, Yılmaz M, Meteroğlu F, Dikensoy O, Sevinç A, Camcı C, Tunçözgür B, Elbeyli L.

Intrapleural hyperthermic perfusion chemotherapy in subjects with metastatic pleural malignancies. Respir Med. 2013 May;107(5):762-7.

Hyperthermic Intra-THOracic Chemotherapy

Πλεονεκτήματα

Συνεργική δράση υπερθερμίας και φαρμάκου

Μεγαλύτερη συγκέντρωση φαρμάκου

Καλύτερη διασπορά φαρμάκου

Μεγαλύτερος χρόνος έκθεσης στο φάρμακο

Μειωμένη αντίσταση στη δράση του φαρμάκου

Μειωμένες συστηματικές αντιδράσεις

Υπερθερμία
Ιστορία
Είδη υπερθερμίας
Περιοχική
Υπερθερμία
Μηχανισμός
Δράσης
Διαφορετική
απάντηση
Hyperthermic
Chemotherapy
HITHOC
Ενδείξεις
Αντενδείξεις
Πλεονεκτήματα
Μειονεκτήματα
Τεχνική
Clinical Trial

N. Barbetakis – A. Kseontas

Thoracic Surgery
Copyright 2014

Paul H. Sugarbaker,¹ O. Anthony Stuart,¹ and Christopher Eger²

Pharmacokinetics of Hyperthermic Intrathoracic Chemotherapy following Pleurectomy
and Decortication

Gastroenterology Research and Practice Volume 2012 (2012), Article ID 471205

Hyperthermic Intra-THORacic Chemotherapy

Μειονεκτήματα

Ελάχιστες προοπτικές πολυκεντρικές μελέτες

Εξοπλισμός

Τεχνικός εξωσωματικής κυκλοφορίας

Απαιτούμενη εξειδίκευση

Αυξημένο κόστος

(?)

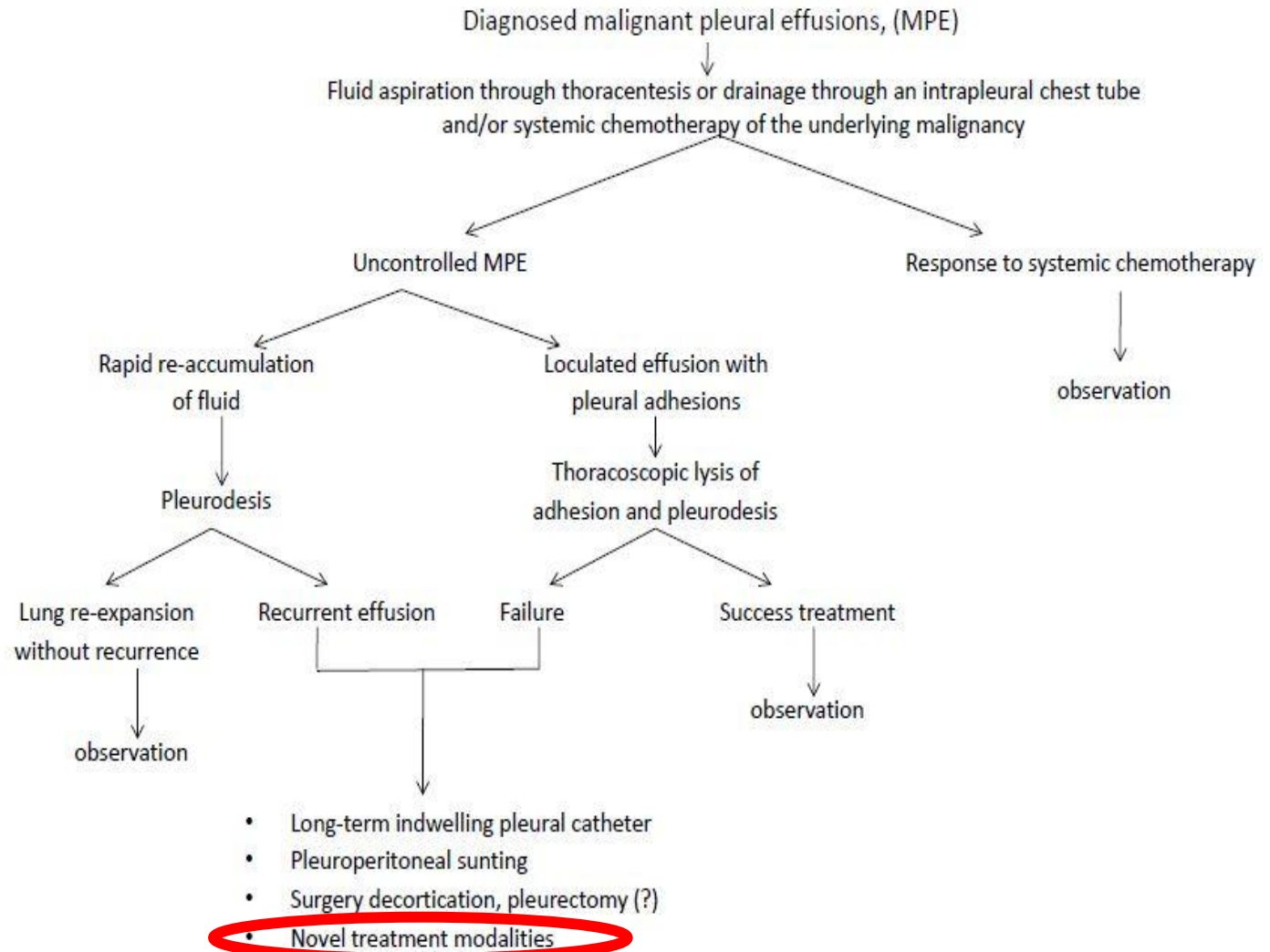
Υπερθερμία
Ιστορία
Είδη υπερθερμίας
Περιοχική
Υπερθερμία
Μηχανισμός
Δράσης
Διαφορετική
απάντηση
Hyperthermic
Chemotherapy
HITHOC
Ενδείξεις
Αντενδείξεις
Πλεονεκτήματα
Μειονεκτήματα
Τεχνική
Clinical Trial

Işık AF, Sanlı M, Yılmaz M, Meteroğlu F, Dikensoy O, Sevinç A, Camcı C, Tunçözgür B, Elbeyli L.

Intrapleural hyperthermic perfusion chemotherapy in subjects with metastatic pleural malignancies. Respir Med. 2013 May;107(5):762-7.

Hyperthermic Chemotherapy

Υπερθερμία
Ιστορία
Είδη υπερθερμίας
Περιοχική
Υπερθερμία
Μηχανισμός
Δράσης
Διαφορετική
απάντηση
Hyperthermic
Chemotherapy
HITHOC
Ενδείξεις
Αντενδείξεις
Πλεονεκτήματα
Μειονεκτήματα
Τεχνική
Clinical Trial

N. Barbetakis – A. Kseontas

Thoracic Surgery
Copyright 2014

Malignant pleural effusion and algorithm management.

Zarogoulidis K, Zarogoulidis P, Darwiche K, Tsakiridis K, Machairiotis N, Kougioumtzi I, Courcoutsakis N, Terzi E, Zaric B, Huang H, Freitag L, Spyrtatos D.

J Thorac Dis. 2013 Sep;5(Suppl 4):S413-S419. Review

Hyperthermic Intra-THORacic Chemotherapy

Τεχνική

Θωρακοσκοπηση

Παροχέτευση πλευριτικής συλλογής

Συμφυσιόλυση – Ενοποίηση υπεζωκοτικής κοιλότητας

Λήψη βιοψιών

Τοποθέτηση δύο σωλήνων θωρακικής παροχέτευσης

Προσθίως άνω - Οπισθίως κάτω

Στεγανοποίηση οπών

Σύνδεση κυκλώματος εξωσωματικής κυκλοφορίας

Συνεχόμενη έκπλυση

Χρόνος: 30 min

Θερμοκρασία: 41 °C

Όγκος δ/τος: 2000ml (σύνολο 4000ml)

Παροχή: 1000ml/min

Έγχυση φαρμάκου (cisplatin – remetrexed)

Εκκένωση υπεζωκοτικής κοιλότητας

Επανάπτυξη παρεγχύματος με PEEP

Σύνδεση Bulau

Υπερθερμία
Ιστορία
Είδη υπερθερμίας
Περιοχική
Υπερθερμία
Μηχανισμός
Δράσης
Διαφορετική
απάντηση
Hyperthermic
Chemotherapy
HITHOC
Ενδείξεις
Αντενδείξεις
Πλεονεκτήματα
Μειονεκτήματα
Τεχνική
Clinical Trial

N. Barbetakis – A. Kseontas

Thoracic Surgery

Copyright 2014

Θωρακοχειρουργική Κλινική

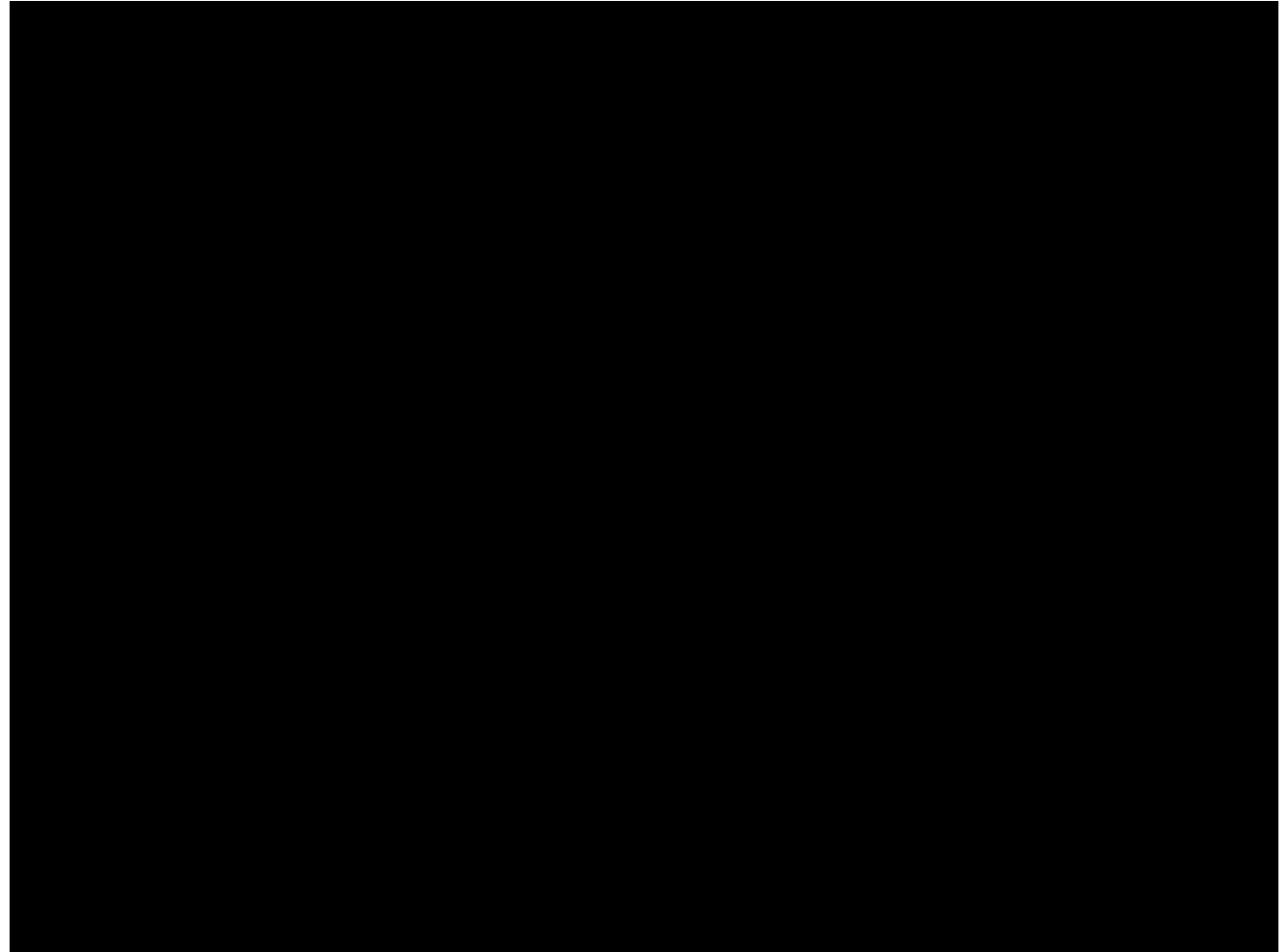
A, N, Θ.

Θεαγένειο

Hyperthermic Intra-THORacic Chemotherapy

Τεχνική

Υπερθερμία
Ιστορία
Είδη υπερθερμίας
Περιοχική
Υπερθερμία
Μηχανισμός
Δράσης
Διαφορετική
απάντηση
Hyperthermic
Chemotherapy
HITHOC
Ενδείξεις
Αντενδείξεις
Πλεονεκτήματα
Μειονεκτήματα
Τεχνική
Clinical Trial

N. Barbetakis – A. Kseontas

Thoracic Surgery
Copyright 2014

Θωρακοχειρουργική Κλινική
A.N.O.
Θεαγένειο

Hyperthermic Intra-THORacic Chemotherapy

Θεσμοθέτηση

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
ΥΓΕΙΑΣ

Δ/ΝΣΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΟΝ. ΥΓΕΙΑΣ

ΓΜΗΜΑ Α' και Ε'

Ταχ. Διεύθυνση : Αριστοτέλους 17

Ταχ. Κώδικας : 101-87

Πληροφορίες : Ε. Πρωτονοταρίου

Τηλέφωνο : 210 5224794

Telefax : 210 5239238

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Αθήνα, 29/11/2011

Αρ.Πρωτ: Υ4α/οικ. 131099

Προς: Όπως Πίνακας Διανομής

ΘΕΜΑ: «Αποδοχή απόφασης της ολομέλειας του ΚΕ.Σ.Υ. σχετικά με τη θεσμοθέτηση εφαρμογής της μεθόδου «υπερθερμία» ως ιατρικής πράξης».

ΑΠΟΦΑΣΙΖΟΥΜΕ

Να γίνει αποδεκτή η υπ' αριθμ. 9 απόφαση της 230%/16-05-11 Ολομέλειας του ΚΕ.Σ.Υ. σχετικά με την εφαρμογή της υπερθερμίας ως συνεργικής ενισχυτικής των χημειοθεραπευτικών εφαρμογών σε εξειδικευμένες κλινικές Χειρουργικής Ογκολογίας Δημόσιων Νοσοκομείων και ιδιωτικών θεραπευτηρίων. Το ΚΕ.Σ.Υ. θα εξετάζει κατά περίπτωση τα αιτήματα των Δημοσίων Νοσοκομείων βάσει των όρων και προϋποθέσεων που τίθενται στην εν λόγω απόφαση. Τα αιτήματα των ιδιωτικών θεραπευτηρίων θα εξετάζονται από το ΚΕ.Σ.Υ. με τη διαδικασία όπως αυτή ορίζεται στην εν λόγω απόφαση.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ
Δ/ΝΣΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΟΝ. ΥΓΕΙΑΣ

Υπερθερμία
Ιστορία
Είδη υπερθερμίας
Περιοχική
Υπερθερμία
Μηχανισμός
Δράσης
Διαφορετική
απάντηση
Hyperthermic
Chemotherapy
HITHOΣ
Ενδείξεις
Αντενδείξεις
Πλεονεκτήματα
Μειονεκτήματα
Τεχνική
Clinical Trial

N.Barbetakis – A. Kseontas

Thoracic Surgery
Copyright 2014

Hyperthermic Intra-THOracic Chemotherapy

Υπερθερμία
Ιστορία
Είδη υπερθερμίας
Περιοχική
Υπερθερμία
Μηχανισμός
Δράσης
Διαφορετική
απάντηση
Hyperthermic
Chemotherapy
HITHOC
Ενδείξεις
Αντενδείξεις
Πλεονεκτήματα
Μειονεκτήματα
Τεχνική
Clinical Trial

ClinicalTrials.gov

A service of the U.S. National Institutes of Health

Example: "Heart attack" AND "Los Angeles"

Search for studies:

[Advanced Search](#) | [Help](#) | [Studies by T](#)

[Find Studies](#) ▾ [About Clinical Studies](#) ▾ [Submit Studies](#) ▾ [Resources](#) ▾ [About This Site](#) ▾

[Home](#) > [Find Studies](#) > [Study Record Detail](#)

Video-assisted Hyperthermic Pleural Chemoperfusion vs Talc Pleurodesis for Refractory Malignant Pleural Effusions.

This study is currently recruiting participants.

Verified March 2014 by Theagenio Cancer Hospital

Sponsor:

Theagenio Cancer Hospital

Information provided by (Responsible Party):

Nikolaos Barbetakis, Theagenio Cancer Hospital

ClinicalTrials.gov Identifier:

NCT01409551

First received: August 3, 2011

Last updated: March 26, 2014

Last verified: March 2014

[History of Changes](#)

[Full Text View](#)

[Tabular View](#)

[No Study Results Posted](#)

[Disclaimer](#)

[? How to Read a Study Record](#)

► Purpose

Aim of this study is to compare two methods of pleurodesis for refractory malignant pleural effusions, in terms of safety and efficacy.

N. Barbetakis – A. Kseontas

Thoracic Surgery
Copyright 2014

Θωρακοχειρουργική Κλινική
A, N, Θ.
Θεαγένειο

Hyperthermic Intra-THORacic Chemotherapy

7/2008 → 3/2014

Υπερθερμία
Ιστορία
Είδη υπερθερμίας
Περιοχική
Υπερθερμία
Μηχανισμός
Δράσης
Διαφορετική
απάντηση
Hyperthermic
Chemotherapy
HITHOC
Ενδείξεις
Αντενδείξεις
Πλεονεκτήματα
Μειονεκτήματα
Τεχνική
Clinical Trial

	Frequency	Percent	Valid Percent
Ca Θύμου	1	1,0	1,0
Ca Παγκρέατος	1	1,0	1,0
Ewing	1	1,0	1,0
Ca Στομάχου	2	2,1	2,1
Μελάνωμα Ορθού	2	2,1	2,1
Ca Ενδομητρίου	3	3,1	3,1
Ca Ωοθηκών	13	13,5	13,5
Κακώηθες Μεσοθηλίωμα	14	14,6	14,6
Ca Πνεύμονα	18	18,8	18,8
Ca Χαμηλής Διαφοροποίησης	19	19,8	19,8
Ca Μαστού	22	22,9	22,9
Total	96	100,0	100,0

Σας ευχαριστούμε πολύ!

N.Barbetakis – Α. Κλεοντας

Thoracic Surgery

Copyright 2014